

BÁO CÁO

Tổng kết 10 năm thi hành Luật hòa giải ở cơ sở

1. Công tác xây dựng, ban hành văn bản chỉ đạo, triển khai thực hiện

Hoạt động hòa giải là hoạt động mang đậm tính nhân văn, hoạt động vì mọi người trên cơ sở đạo đức xã hội và nền tảng pháp luật. Mục đích của hòa giải ở cơ sở là nhằm giữ gìn tình làng, nghĩa xóm, tình đoàn kết tương thân tương ái trong cộng đồng dân cư, hàn gắn vụn vỡ sự hòa thuận, hạnh phúc cho từng gia đình, mang lại niềm vui cho mọi người, mọi nhà, góp phần giữ gìn an ninh trật tự, an toàn xã hội, nâng cao ý thức chấp hành pháp luật của người dân.

Xuất phát từ nhận thức đúng đắn về vị trí, vai trò của công tác hòa giải, công tác triển khai thực hiện Luật Hòa giải ở cơ sở trên địa bàn thành phố đã được các cấp, các ngành quan tâm chỉ đạo. Qua đó, góp phần giải quyết trực tiếp những việc vi phạm pháp luật và tranh chấp nhỏ trong nhân dân, giữ gìn trật tự an toàn xã hội, góp phần hạn chế đơn, thư khiếu nại vượt cấp trong nhân dân, góp phần phát triển kinh tế - xã hội.

Trong 10 năm qua, Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố đã ban hành các Kế hoạch về tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật trên địa bàn thành phố qua các năm, Kế hoạch triển khai thực hiện Luật Hòa giải ở cơ sở và hướng dẫn công tác củng cố các Tổ hòa giải, nghiệp vụ hòa giải ở cơ sở cho Mặt trận 13 xã, phường nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động hòa giải ở cơ sở góp phần giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, hạn chế tình trạng đơn thư khiếu nại kéo dài, vượt cấp và giữ gìn đoàn kết nội bộ trong nhân dân.

2. Công tác tuyên truyền, phổ biến

Trong 10 năm qua, Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố đã phối hợp với Phòng Tư pháp - cơ quan thường trực của Hội đồng Phổ biến giáo dục pháp luật thành phố tổ chức triển khai Luật Hòa giải ở cơ sở cho các xã, phường. Tổng số hội nghị triển khai Luật Hòa giải ở cơ sở và các văn bản pháp luật liên quan là 238 hội nghị, trong đó tổ chức 130 hội nghị triển khai về Luật Hòa giải ở cơ sở và tập huấn về nghiệp vụ hòa giải với tổng số người tham dự là 8150 người. Bên cạnh đó việc triển khai Luật Hòa giải ở cơ sở và các văn bản pháp luật liên quan trên các phương tiện thông tin đại chúng của thành phố và xã, phường cũng được thực hiện thường xuyên với tổng số lần phát thanh là trên 10.000 lượt.

3. Công tác chỉ đạo hướng dẫn củng cố, kiện toàn tổ chức và hoạt động của Tổ hòa giải, hòa giải viên ở cơ sở

Thời gian qua, các tổ hòa giải tại các xã, phường thường xuyên được sắp xếp, kiện toàn. Đến nay, tổng số tổ hòa giải trên địa bàn là 85 tổ với 506 hòa giải viên, 100% số hòa giải viên được tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ.

Hoạt động hoà giải ở cơ sở trên địa bàn thành phố hoạt động ngày càng đi vào nề nếp, có hiệu quả, đúng quy định của pháp luật. Kết quả hoạt động hòa giải ở cơ sở trên địa bàn thành phố trong 10 năm qua như sau:

- Năm 2015, tổng số vụ việc tiếp nhận là 192 vụ hòa giải trên các lĩnh vực, đã hòa giải thành công 173 vụ, đang tiếp tục hòa giải 19 vụ.

- Năm 2016, tổng số vụ việc tiếp nhận là 202 vụ, hòa giải thành 164 vụ, đang tiếp tục hòa giải 08 vụ

- Năm 2017, tổng số vụ việc tiếp nhận 113 vụ, trong đó, hòa giải thành 78 vụ, đang tiến hành hòa giải 8 vụ chiếm.

- Năm 2018, tổng số vụ việc tiếp nhận là 73 vụ việc, trong đó hoà giải thành 45vụ- việc, số vụ chưa giải quyết xong 6 vụ-việc.

- Năm 2019, tổng số vụ việc tiếp nhận là 277 vụ việc, số vụ việc hòa giải thành là 160 vụ việc, số vụ việc hòa giải không thành là 73 vụ việc, số vụ việc đang giải quyết 44 vụ việc.

- Năm 2020, tổng số vụ việc tiếp nhận 219 vụ việc, hòa giải thành 143 vụ việc, 70 vụ việc không hòa giải thành, 06 vụ việc đang giải quyết.

- Năm 2021, tổng số vụ việc tiếp nhận là 93 vụ việc, hòa giải thành 49 vụ việc, 24 vụ việc không hòa giải thành, 20 vụ việc đang giải quyết.

- Năm 2022, tổng số vụ việc tiếp nhận 53 vụ việc, hòa giải thành 29 vụ việc, 10 vụ việc không hòa giải thành, 14 vụ việc đang giải quyết.

- Năm 2023, tổng số vụ việc tiếp nhận 28 vụ việc, hòa giải thành 23 vụ việc, 05 vụ việc không hòa giải thành

4. Đánh giá công tác phối hợp giữa Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố với Phòng Tư pháp thành phố trong triển khai thực hiện các quy định của pháp luật về hòa giải cơ sở

Sau khi Luật hoà giải có hiệu lực thi hành Ban Thường trực UBMTTQ thành phố đã xây dựng kế hoạch triển khai sâu rộng, toàn diện Luật hoà giải đến Mặt trận xã, phường và Ban công tác Mặt trận các khu dân cư; phối hợp với các phòng, đơn vị liên quan tích cực tuyên truyền pháp luật về hòa giải đến đoàn, hội viên và các tầng lớp nhân dân thông qua các hội nghị, tờ rơi, hệ thống truyền thanh của thành phố và cơ sở... Từ đó đã nâng cao ý thức, trách nhiệm của người dân chấp hành pháp luật về hòa giải ở cơ sở, kịp thời giải quyết các tranh chấp, các mâu thuẫn bằng biện pháp hòa giải.

Thường xuyên phối hợp với Phòng Tư pháp thành phố theo dõi, hướng dẫn, đôn đốc hoạt động hòa giải ở cơ sở, kịp thời giải quyết các khó khăn, vướng mắc trong quá trình tổ chức, thực hiện tại địa phương. Hằng năm tiến hành kiểm tra công tác hoà giải ở cơ sở gắn với hoạt động kiểm tra của Mặt trận, qua đó đã kịp thời phát

hiện những khó khăn, vướng mắc ở địa phương trong quá trình tổ chức, thực hiện để đưa ra những biện pháp thực hiện tốt hơn trong thời gian tiếp theo.

Ủy ban MTTQ cấp xã đã phối hợp với UBND cùng cấp hướng dẫn, chỉ đạo khu dân cư đưa nội dung thực hiện pháp luật về hòa giải ở cơ sở vào xây dựng, thực hiện hương ước, quy ước, trong đó đề ra các biện pháp duy trì, bảo vệ trật tự an toàn xã hội; phát hiện kịp thời và đấu tranh với mọi hành vi vi phạm pháp luật, tệ nạn xã hội, giải quyết những mâu thuẫn, giữ gìn đoàn kết trong cộng đồng dân cư, góp phần hỗ trợ tích cực cho hoạt động quản lý nhà nước bằng pháp luật, giảm thiểu những tác động tiêu cực phát sinh, thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở, xây dựng đời sống văn hóa trong các khu dân cư. UBMTTQ thành phố đã hướng dẫn chỉ đạo UBMTTQ xã, phường phối hợp thực hiện tuyên truyền pháp luật và vận động nhân dân trong các cuộc hòa giải, công tác rà soát, củng cố, kiện toàn tổ chức, theo dõi kiểm tra hoạt động hòa giải ở cơ sở. Giới thiệu những người đủ tiêu chuẩn để bầu làm hòa giải viên hoặc đề xuất miễn nhiệm các thành viên tổ hòa giải không còn đủ tiêu chuẩn. Tạo điều kiện cho các thành viên của mình tham gia tích cực vào công tác hòa giải. Động viên nhân dân tích cực tham gia xây dựng, củng cố tổ chức và hoạt động hòa giải ở cơ sở, gắn hoạt động hòa giải ở cơ sở với việc xây dựng, thực hiện các cuộc vận động, phong trào quần chúng ở địa phương như: Cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”. Trong các tổ hòa giải, nòng cốt là sự tham gia của MTTQ và các hội đoàn thể như: Hội Liên hiệp phụ nữ, Hội Cựu chiến binh, Đoàn thanh niên, Hội nông dân và những người có uy tín ở địa phương.

5. Đánh giá chung

Nhìn chung, việc thực hiện Luật hòa giải cơ sở trên địa bàn thành phố đã tác động tích cực đến đời sống xã hội, đã tạo cơ sở pháp lý đầy đủ, toàn diện, vững chắc cho hoạt động hòa giải ở cơ sở đi vào nề nếp, thống nhất và hoạt động có hiệu quả, tạo bước chuyển biến trong công tác hòa giải ở cơ sở. Hầu hết các tổ hòa giải đã được kiện toàn bảo đảm đúng quy định, chất lượng hòa giải được nâng lên, số vụ hòa giải thành ngày càng tăng, đã hỗ trợ đắc lực cho chính quyền địa phương trong việc giải quyết trực tiếp những vụ việc vi phạm pháp luật, tranh chấp nhỏ trong nhân dân, giữ gìn trật tự an toàn xã hội, hạn chế đơn thư, khiếu nại vượt cấp, tiết kiệm thời gian và tiền bạc của cơ quan nhà nước và công dân. Mạng lưới tổ hòa giải được củng cố, mở rộng thu hút được nhiều thành phần, nhiều lực lượng tham gia. Công tác tập huấn nâng cao kiến thức, kỹ năng cho hòa giải viên luôn được chú trọng, thực hiện thường xuyên. Hoạt động hòa giải đã góp phần nâng cao hiệu quả công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, hình thành trong mỗi cá nhân ý thức chấp hành pháp luật.

Tồn tại, hạn chế: Sự phối hợp giữa các cơ quan liên quan trong công tác hòa giải ở cơ sở đôi lúc chưa thật sự chặt chẽ. Vẫn còn một số ít hòa giải viên còn hạn chế về nghiệp vụ, kiến thức pháp luật, kỹ năng hòa giải.

6. Giải pháp nâng cao chất lượng hoạt động hòa giải ở cơ sở trong thời gian tới:

Một là, nâng cao nhận thức và tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy Đảng, chính quyền địa phương đối với công tác hoà giải; tăng cường sự phối hợp của các cơ quan có liên quan trong chỉ đạo, hướng dẫn đối với hoạt động này.

Hai là, thường xuyên củng cố, kiện toàn đội ngũ công chức tư pháp, hòa giải viên, đẩy mạnh tập huấn, bồi dưỡng kiến thức pháp luật, nghiệp vụ phổ biến, giáo dục pháp luật, nghiệp vụ hòa giải, cung cấp tài liệu cho hòa giải viên; tăng cường theo dõi, kiểm tra việc củng cố, kiện toàn về tổ chức và hoạt động hòa giải.

Ba là, xác định rõ ràng mục đích của hoà giải ở cơ sở là hướng dẫn, giúp đỡ, thuyết phục các bên tranh chấp đạt được thoả thuận, tự nguyện giải quyết với nhau, cần xác định trách nhiệm của hòa giải viên trong hòa giải ở cơ sở là một người “mở nút thắt” trong các vụ việc tranh chấp, đòi hỏi mỗi hòa giải viên cần tận tâm với công việc, trung thực, khách quan trọng khi giải quyết các tranh chấp.

Bốn là, Luật Hòa giải ở cơ sở và các văn bản hướng dẫn thi hành là một căn cứ pháp lý quan trọng trong công tác hòa giải cơ sở, vì vậy cần phải tăng cường phổ biến pháp luật hoà giải ở cơ sở đến nhân dân.

Năm là, kịp thời biểu dương, khen thưởng để các hòa giải viên luôn luôn cố gắng nêu cao tinh thần trách nhiệm, chủ động sáng tạo trong thực hiện nhiệm vụ, góp phần phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Trên đây là báo cáo tổng kết 10 năm thực hiện Luật Hòa giải ở cơ sở của Ủy ban Mặt trận TQVN thành phố Tam Kỳ.

Nơi nhận:

- Ban DC-PL MTTQ Việt Nam tỉnh;
- Ban Dân vận Thành ủy;
- BTT Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố;
- Lưu VP.

TM. BAN THƯỜNG TRỰC
P. CHỦ TỊCH

Nguyễn Thị Vũ Hòa